

ДРЕМЛЮГА
Микола Васильович
(1917 – 1998)

Датою народження видатного українського композитора Миколи Дремлюги вважається 22 червня 1917 року. Проте, в архівах композитора існують документи, що дають можливість встановити його справжню дату народження. Зокрема, це метричне свідоцтво, видане Бутурлинівським районно-обласним виконавчим комітетом Боровського повіту, Воронежської губернії, де вказується дата народження – 2 липня за старим стилем, тобто 15 – за новим.

Син учителів (батько викладав математику, мати – літературу), Микола досконало оволодів французькою і німецькою мовами, читав в оригіналі Шіллера, Гьоте, Новалиса, Віланда, брав уроки гри на фортепіано у видатного піаніста Г. Беклемішева. Проте, за наполяганням батька вступив на факультет хімічного машинобудування Київського індустріального інституту (нині НТУУ "КПІ"), який закінчив у 1939 році. Під час навчання в КПІ Микола Дремлюга продовжував займатися музикою – виступав на концертах, виконуючи віртуозні прелюди Рахманінова, створював власні композиції. Тож цілком закономірним був його вступ до консерваторії у клас композиції **Л. Ревуцького**. Ще студентом у 1944 році він був прийнятий до Спілки композиторів України. У 1946 році закінчив композиторський та історико-теоретичний факультети Київської консерваторії, а в 1949 – аспірантуру. Із 1978 року він – професор кафедри композиції та інструментовки Київської консерваторії (нині Національна музична академія України). Протягом 52 років Микола Васильович викладав історико-теоретичні предмети – гармонію, музичний аналіз, музичну літературу, оркестровку, читання партитур, хорове аранжування, із 1966 – композицію. Серед його учнів –

О. Білаш

, Л. Дичко, В. Сільвестров,

Є. Станкович

І. Карабиць

, К.Мясков,

В.Філіпенко

, О. Костін, І. Поклад, зокрема, з класу композиції – В. Верменич, П. Ладиженський, І. Кириліна. У 1993 році композитор отримав звання народного артиста України. Микола Дремлюга – представник академічного напрямку в українській музиці. Митець оптимістичного світогляду із притаманною філософською споглядальністю та ліричністю, він найчастіше звертався до романсу та до симфонічного жанру. Композитор створив монументальний цикл із 4-х симфонічних поем під загальною назвою "Батьківщина", написав 6 симфоній, 3 симфонічні поеми, 8 концертів для різних інструментів (фортепіано, труби, бандури, скрипки, гобоя) із симфонічним оркестром. Симфонічним творам Микола Дремлюги властиві патетична піднесеність і ліризм, витонченість музичних образів та досконалість музичної форми, звернення до народнопісенних джерел. Микола Дремлюга – автор значної добірки творів для фортепіано, серед яких – віртуозний концерт для фортепіано з оркестром (1963 р.), в основу якого покладено українські народні мелодії. Йому належить низка камерно-інструментальних творів для віолончелі, скрипки, гітари, гобоя в супроводі фортепіано. Надзвичайно багата спадщина композитора у сфері вокальної музики: ораторія, кантати, сольні та хорові пісні (понад 40); пісні для дітей (понад 60); романси та поеми (понад 100) на слова І. Франка, Лесі Українки, М. Рильського, П. Тичини, В.Сосюри, А. Малишка, П. Воронька, Т. Масенка, Д. Павличка, О. Пушкіна, М. Лермонтова, І. Буніна. Микола Дремлюга органічно поєднав світові зразки європейської та східної поезії з українською мелодикою в романсах на вірші та сонети Б. Мікеланджело, В. Шекспіра, Ф. Петрарки, П. Ронсара, Х. Хіменеса, П. Елюара, А. Міцкевича, О. Хайяма.

В еволюції бандурного мистецтва ХХ ст., поява творів М. Дремлюги мала також велике значення. Вони стали важливим фактором формування школи академічного бандурного виконавства, склавши основу педагогічного та концертного репертуару. Продовжуючи традиції вітчизняних класиків, він створив значну кількість концертних обробок українських народних пісень, а також пісень інших народів. Цінним внеском Миколи Дремлюги в розвиток української музики є концертний репертуар для бандури, де особливе значення має звернення до фуги, сюїти, сонати, прелюдії, баркароли, оскільки загалом бандура використовувалася для супроводу співу. Микола Дремлюга розкрив нові виражальні можливості бандури, підняв її роль до академічного рівня. Він є автором першого в історії української музики концерту для бандури та симфонічного оркестру (1981 р.), який став обов'язковим твором на вітчизняних та міжнародних конкурсах бандуристів.

Вершиною творчості Миколи Дремлюги вважається Симфонія №3 "Пам'яті жертв голодомору 1932-33 років в Україні", за яку він отримав Державну премію імені Тараса Шевченка в 1998 році. Вона вражає своєю довершеністю, красою і філософською глибиною. "Симфонія, яку я присвятив жертвам голодомору 30-х років,- писав композитор,- це моя творча сповідь перед українським народом"

Твори

для симфонічного оркестру

цикл симфонічних поем «Батьківщина»
сюїта «В Польщі» (1962),
«Болгарська поема» (1966),
«Лірична поема» (1966),
«Пороніно» (1961),
6 симфоній (1968, 1971, 1978, 1983, 1986, 1991);
поема «Пісня про мир» (1977);
концерти для інструментів з оркестром:
для фортепіано (1965),
2 для труби (1976, 1977),
2 для скрипки (1984, 1991),
для бандури (1985),
для гобоя (1992),
для інструментів соло
для фортепіано цикл «Зима», «Весняна сюїта», «Фортепіанний альбом», прелюдії та ін.;
для віолончелі — Поема,
для скрипки — Соната,
для гітари — Соната,
для бандури — 3 сонати, 3 сюїти. Дума та ін.;
вокальні цикли
на сл. Ф.Петрарки, У.Шекспіра, А.Міцкевича, Омара Хайяма, В.Сосюри, М.Рильського,
Лесі Українки;
романси (понад 80) на сл. Мікеланджело, П.Ронсара, П.Елюара, Х. Р.Хіменеса,
О.Пушкіна, І.Буніна, І.Франка, Т.Масенка, Л.Вишеславського, Дм. Павличка, А.Демиденка
та ін.;
концертні обробки народних пісень для голосу з фортепіано (близько 100),
хори — цикл «Пори року» (сл. Д.Луценка та О.Маруніч);
пісні — «Рідне місто моє» (сл. О.Ющенко), «На Дніпрі» (сл. Д.Луценка), «Незабудки» (сл.
Л.Рєви), «За рікою тільки вишні» (сл. Б.Олійника) та ін.